

COMERÇ

LA PIRATERIA MARÍTIMA ES DESPLAÇA A L'ÀSIA

Els vaixells transporten més del 80% de les mercaderies que es mouen al món, així que és fàcil entendre per què salten les alarmes pels atacs al mar. Però es poden reduir els atacs a purs actes delictius?

INFOGRAFIA *Esther Utrilla*

TEXT *Marta Rodríguez*

El comerç marítim explora i obre noves rutes per la necessitat imperant de buscar alternatives a la saturació de vies convencionals o per evitar el que l'ONU anomena "pirateria" i que, segons la Convenció sobre el Dret de la Mar, és un "acte de violència o detenció il·legal contra la tripulació o el passatge" d'un vaixell. L'any passat l'Oficina Marítima de la Cambra de Comerç Internacional va comptar 246 denúncies de pirateria de companyies navilieres, cosa que suposa una davallada progressiva des del 2011, en què se'n van registrar 439. Les dades són incompletes perquè es calcula que més de la meitat dels delictes no es notifiquen perquè les propietàries dels vaixells opten per callar: la denúncia suposa perdre's en una burocràcia lenta que encarirà els costos de l'operació comercial. La pirateria també passa factura als estats que la pateixen a les seves aigües perquè deixen d'ingressar impostos de les càrregues robades i del dret de pas de les naus.

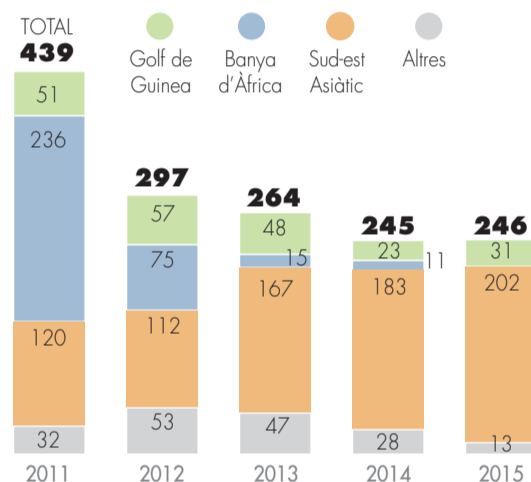
La majoria de relats sobre la pirateria marítima es limiten a explicar el fenomen amb delictes i víctimes. Els pirates aborden, amenacen, roben, segresten i, en el pitjor dels casos, assassinen els mariners. La reducció dels atacs i del nombre de víctimes s'explica en part per la *pacificació* a les

aigües de Somàlia, un focus de pirates molt agressius i ben armats, més motivats per obtenir un bon rescat dels segrestos que dels robatoris. Però fa sis anys els abordatges a vaixells europeus que hi feinejaven va fer reaccionar la Unió Europea, que manté l'operació Atalanta, amb efectius militars. El mapa de la pirateria actual es complementa al golf de Guinea i al Sud-est Asiàtic. En la primera zona, la particularitat és que són agressors fortament armats i violents que tenen les càrregues dels petroliers com a objectiu. Aquí també s'han reduït les incidències perquè les companyies han reforçat la seguretat privada i, sobretot, per l'abaratiment del preu del cru. En els últims anys l'activitat pirata s'ha traslladat fins al mar de la Xina, amb epicentre a l'estret de Malacca.

En defensa pròpia

La visió etnocèntrica de la pirateria moderna oblida sovint quines són les raons que poden ajudar a entendre el fenomen més enllà del pillatge. A *The root causes and true costs of marine piracy* [Les causes fonamentals i els costos reals de la pirateria marítima], de S. Whitman & C. Suarez, s'apunta a la desigualtat social, la pobresa dels països i la corrupció dels estats. L'informe explica, per exemple, que a principis dels 90 els pescadors somalis van fer el pas a la pirateria com una mena de "defensa pròpia" davant de la pesca il·legal i els vessaments tòxics de vaixells occidentals que amenaçaven la seva supervivència. És a dir, la pirateria en molts casos s'origina com una oportunitat per sortir de la pobresa, i després es professionalitza i s'organitza. ●

Evolució dels atacs per àrees

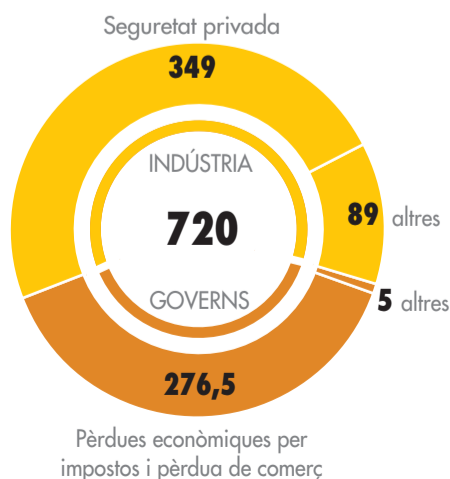

4 ANYS - 6 MESOS - 17 DIES

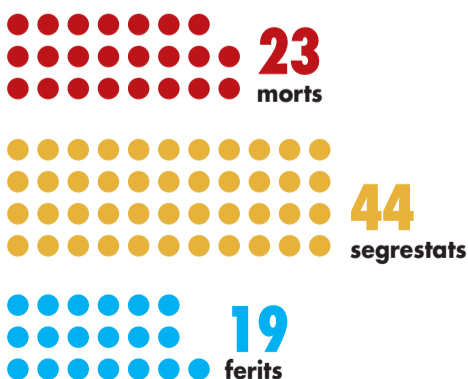
Aquests homes són el rostre del drama dels ostatges amb el temps de captiveri. Són la tripulació del *Naham 3*, un vaixell amb bandera d'Oman segrestat a prop de les Seychelles amb 27 mariners a bord. Es creu que ara els pirates els retenen en algun punt de Somàlia.

GOLF DE GUINEA

Cost econòmic en milions de dòlars el 2015

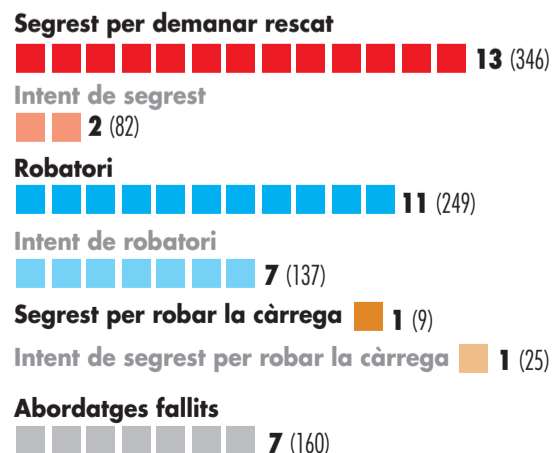

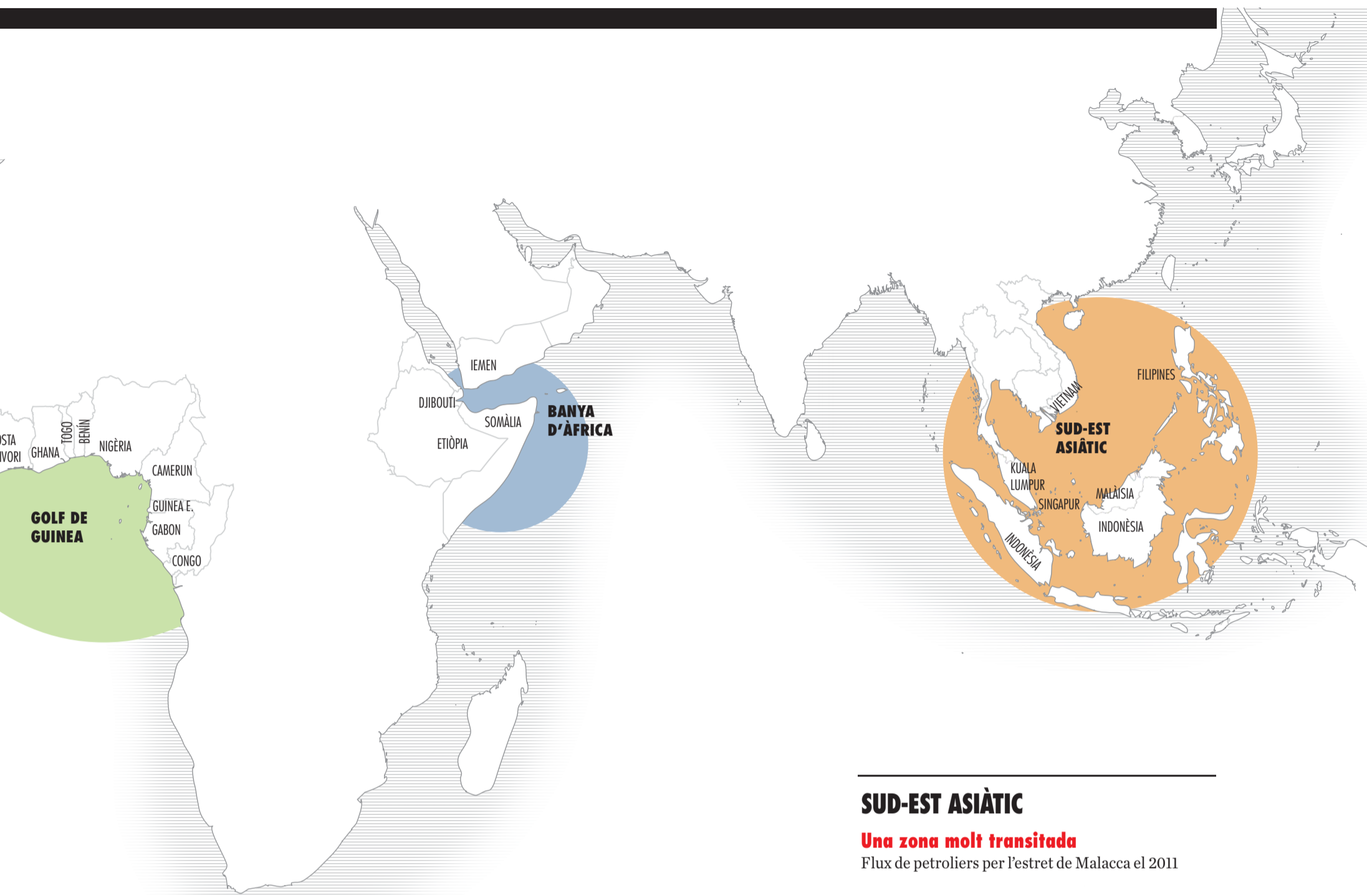
Víctimes

Tipus d'incidents denunciats el 2015

Quantitat i, entre parèntesis, nombre de mariners afectats

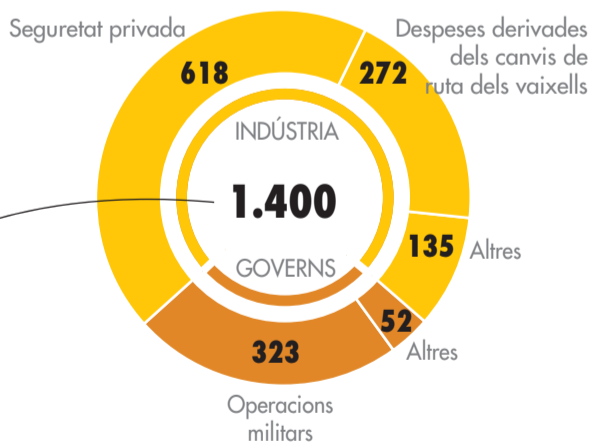
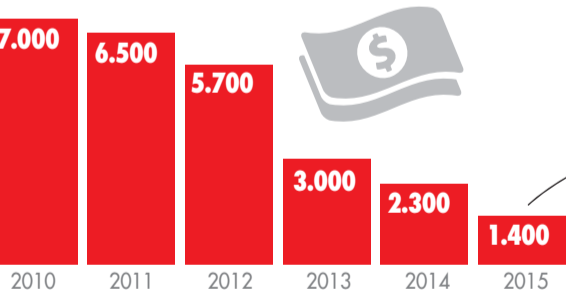

ONT_ INTERNATIONAL MARITIM BUREAU / OCEANS BEYOND PIRACY

BANYA D'ÀFRICA

Cost econòmic de la pirateria a la zona

SUD-EST ASIÀTIC

Una zona molt transitada

Flux de petroliers per l'estret de Malacca el 2011

OPERACIÓ ATALANTA

CRONOLOGIA

2005 El Consell de Seguretat de l'ONU adopta una resolució per protegir el trànsit marítim a l'oceà Índic

2008 La UE aprova la creació d'una força aeronaval, la primera operació marítima comunitària

2016 Al desembre expira el mandat actual de la UE

MISSIÓ

Protegir els vaixells del Programa Mundial d'Aliments (PMA), Missió de la Unió Africana a Somàlia (AMISOM) i altres enviaments vulnerables.

Lluitar contra la pirateria i el robatori a mà armada al mar.

Supervisar les activitats de pesca a les costes de Somàlia.

PERSONAL

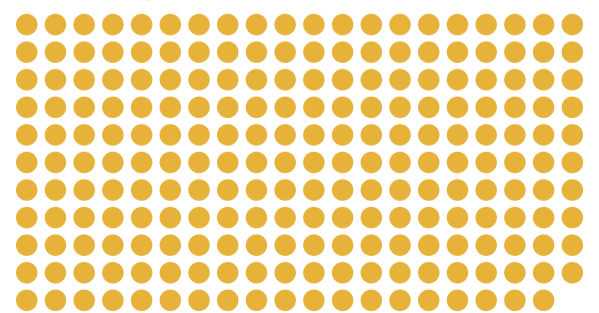
1.200 militars
3 fragates

ÀREA A PROTEGIR

8,7 milions de km²

Víctimes

219 segrestats

8 ferits

